

ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΤ΄ Πρώτη Ενότητα

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

Εισαγωγή

Οι Νεότεροι Χρόνοι έχουν ως αφετηρία τους τα μέσα του 15^{ου} αιώνα.

- Το 1453 καταλήφθηκε η Κωνσταντινούπολη από τους Οθωμανούς Τούρκους.
- Στη Δυτική Ευρώπη τερματίστηκε ο Εκατονταετής Πόλεμος, ο οποίος ανέδειξε δύο εθνικά κράτη, την Αγγλία και την Γαλλία).
- Από τότε περίπου άρχισε σταδιακά να αλλάζει η κοινωνία του Μεσαίωνα και να διαμορφώνονται, κυρίως στη Δυτική Ευρώπη, βασικά χαρακτηριστικά του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού:
 - * Διαμορφώνονται, ιδεολογικές, πολιτικές, πνευματικές και καλλιτεχνικές αλλαγές,
 - * Μεγάλοι και σκληροί πόλεμοι,
 - * Εξερευνήσεις
 - * Νέες αξίες, αρχές και θεσμούς.

Σχόλιο [Π1]:

Μεσαίωνας:
Έτσι ονομάζεται, η χρονική περίοδος από τη διάλυση της Δυτικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας έως την Αναγέννηση (5^{ος} - μέσα 15^{ου} αιώνα). Η περίοδος αυτή συμπίπτει σχεδόν με τα χρόνια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

Ιστορία στ΄: Κεφάλαιο 1

Η Αναγέννηση και η Θρησκευτική Μεταρρύθμιση

1. Η Αναγέννηση εμφανίστηκε πρώτα στην περιοχή της Βόρειας Ιταλίας και μέσα σε δυο αιώνες διαδόθηκε σε ολόκληρη την Ευρώπη. Κατά την Αναγέννηση οι άνθρωποι του πνεύματος στράφηκαν στη μελέτη του αρχαίου ελληνικού και του ρωμαϊκού πολιτισμού.

2. Ένα κίνημα της Αναγέννησης, που εμπνεύσθηκε από την ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα, ήταν ο Ουμανισμός (Ανθρωπισμός). Οι Ουμανιστές, πιστεύοντας στην αξία της γνώσης, έδωσαν έμφαση στον άνθρωπο και στις δυνατότητές του. Η διάδοση των ιδεών του Ουμανισμού διευκολύνθηκε πολύ από την εφεύρεση της τυπογραφίας.

Ματιά στο παρελθόν

Η εφεύρεση της Τυπογραφίας

Ο Ιωάννης Γουτεμβέργιος (1398-1468) θεωρείται ο εφευρέτης της τυπογραφίας. Η έκδοση της Βίβλου με τη νέα τεχνική, την πενταετία 1450-1455, δικαιολογημένα χαρακτηρίστηκε ως μια μεγάλη στιγμή στη νεότερη ευρωπαϊκή ιστορία, αφού έδωσε ώθηση στη διάδοση του βιβλίου.

3. Τέχνες - επιστήμες

Την εποχή αυτή τέχνες, όπως η ζωγραφική, η γλυπτική και η αρχιτεκτονική, γνωρίζουν μεγάλη άνθιση. Μεγάλες μορφές της Αναγέννησης ήταν οι ζωγράφοι Σάντρο Μποτιτσέλι, Λεονάρντο Ντα Βίντσι, Μιχαήλ Άγγελος και Ραφαήλ.

Σπουδαία προσωπικότητα ήταν και ο Ολλανδός θεολόγος και φιλόλογος Έρασμος, που θεωρούσε ως αρετές την καλοσύνη και την ανοχή.

Την αγάπη για τα ανθρώπινα δημιουργήματα διέδωσε με τα έργα του ο Άγγλος θεατρικός συγγραφέας Ουίλιαμ Σαίξπηρ.

Στην Ισπανία διακρίθηκαν ο Μιχαήλ Θερβάντες με το μυθιστόρημα «Δον Κιχώτης» κι ο ζωγράφος Δομήνικος Θεοτοκόπουλος ή Ελ Γκρέκο (Ο Έλληνας).

Σχόλιο [Π2]:

Η πνευματική και καλλιτεχνική κίνηση που εμφανίστηκε στην Ευρώπη στα μέσα του 14^{ου} αιώνα ονομάζεται Αναγέννηση

Σχόλιο [Π3]:

Τυπογραφία: Η εκτύπωση Βιβλίων με τη χρήση κινητών στοιχείων από μέταλλο. Η χρησιμοποίηση τυπογραφικών στοιχείων ξεκίνησε το 1041 από την Κίνα. Τελειοποιήθηκε από τον Γερμανό Ιωάννη Γουτεμβέργιο.

Εκτός όμως από τα γράμματα και τις τέχνες, αναπτύχθηκαν και οι επιστήμες. Την περίοδο της Αναγέννησης διατυπώθηκαν οι αστρονομικές θεωρίες του Κοπέρνικου και του Γαλιλαίου, ενώ βελτιώθηκε πολύ η ανατομία και η ιατρική.

Σχόλιο [Π4]:

Έτσι αποκαλούνται οι θεωρίες που περιγράφουν την κίνηση των πλανητών. Ιδιαίτερα γνωστή είναι η ηλιοκεντρική θεωρία του Κοπέρνικου, που δημοσιεύθηκε το 1543. Σύμφωνα με αυτήν, η Γη και οι άλλοι πλανήτες κινούνται γύρω από τον ήλιο σε ομόκεντρους κύκλους. Έως τότε οι άνθρωποι πίστευαν πως η γη είναι ακίνητη και αποτελεί το κέντρο του σύμπαντος.

4. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

A) Η πρώτη φάση της ονομάζεται Προτεσταντική Μεταρρύθμιση. Οι Προτεστάντες, με επικεφαλής τον Γερμανό μοναχό Μαρτίνο Λούθηρο, εναντιώθηκαν στην εξουσία του Πάπα και στις καταχρήσεις της και δημιούργησαν ξεχωριστή γερμανική εκκλησία

B) Παρόμοιες ήταν οι εξελίξεις στην Αγγλία αλλά και στην Ελβετία, με πρωτεργάτη τον Ιωάννη Καλβίνο.

Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία αντέδρασε στην Προτεσταντική Μεταρρύθμιση με την Καθολική Μεταρρύθμιση, προσπαθώντας με μια σειρά από μέτρα, όπως για παράδειγμα την ίδρυση Θρησκευτικών ταγμάτων, να φέρει και πάλι τους Προτεστάντες με το μέρος της.

5. Η αρχή της αντιπροσωπευτικής εξουσίας.

Σχόλιο [Π5]:

Η εξουσία που ασκείται μέσω αντιπροσώπων, οι οποίοι εκλέγονται από το λαό.

Ερώτημα (ΓΡΑΠΤΩΣ)

• Ποιοι καλλιτεχνικοί και επιστημονικοί τομείς αναπτύχθηκαν κυρίως την περίοδο της Αναγέννησης;

